

Mayansk gudinde: 1)Ixchel-Maiden 2)Ixchel-Mother, 3)Ixchel-Crone. Billede lånt af Louise Crockart.

Månetid -om det kraftfulde i at menstruere

Engang for tusinde af år siden var der tradition for, at kvinder så at sige uddannede hinanden. Viden om, hvad det vil sige at være kvinde, viden om den første menstruation og andre overgange i kvindelivet blev overleveret fra generation til generation, og den første menstruation blev fejret og markeret (det gør man stadig nogle steder i verden i dag). Menstruationen var noget som fællesskabet værdisatte og derfor markerede og fejrede med stolthed og ærefrygt. Disse traditioner er langsomt gledet ud af vores kultur, gennem tiden er kvindens menstruationsblod blevet gjort til noget urent og skamfuldt, til noget, der skal gemmes væk og gøres usynligt.

Hvad de unge piger har fået at vide gennem tiden, inden deres første menstruation, har været helt tilfældigt, hvis de overhovedet har fået noget at vide. For generationer tilbage var det ikke unormalt, at unge kvinder pludselig oplevede at bløde, uden at vide hvad det var. I dag ser det heldigvis noget anderledes ud. Jeg har en datter på 13 år, og hun har i skolen fået et hæfte udleveret, der hedder: "Pigernes lille røde", som giver en fin og sober indføring i, hvad menstruation er. Men det svarer lidt til at få serveret en middag på en motorvejsrestaurant, hvor man i stedet kunne få en gourmetmiddag. Der findes nemlig ingen steder i hæftet antydningen af stolthed over, hvad det egentlig er, der bliver en del af de unge pigers liv lige om lidt.

Der eksisterer altså ikke fortællinger i vores kultur om, hvilket mirakel og hvilken storhed det er. Reklamer for bind udtrykker en holdning om, at det

er dødirriterende, og noget der for alt i verden ikke må kunne ses. I hæftet "Pigernes lille røde" står der også: "Det kan give tryghed at have et lille trusseindlæg i skoletasken. Du kan lægge det i en lille toilettaske, så er der ingen der opdager det.". Igen gives der udtryk for en holdning om, at det er noget vi gemmer for os selv, noget vi måske skal være lidt flove over. Når vi har arbejdet med cyklus i de cirkler, jeg har lavet for kvinder, har jeg fået dem til at sætte ord på, hvilke navne de har fået til at benævne deres menstruation, og de nævner: "det røde", "mit lort", "russer i lysthuset", "maler i opgangen", "periode-sovs", "tante rød", "sine sager" og "menses". Alle sammen betegnelser, som ikke er med til at højne vores bevidsthed om, hvad menstruationen egentlig er et udtryk for. Nogle navne er humoristiske og søde, andre er direkte nedladende. Og det er i dette felt helt unge piger skal navigere og finde deres personlige forhold til det at bløde en gang om måneden gennem mange år af deres liv (faktisk hvad der svarer til ca. 5 år sammenlagt).

Menstruation – en kraft du får overleveret

Inden for blandt andet shamanistiske traditioner sammenlignede man den første menstruation med en blomst. Ligesom en blomst må komme før frugterne på træet, på samme måde må der komme blod, før der kan vokse et barn i den kvindelige livsmode. Nogle kalder også blodet for "livsblod" – fordi det er symbol for fremtidige generationer. Det er symbol på evnen til at skabe liv!! Der er langt fra "mit lort" og "perodesovs" til at forstå menstruationsblodet, som kilden til livet på jorden. Så lad os begynder at genfortælle historien om menstruationsblodet og det at menstruere, det er ikke sikkert, at det giver mening for os i vores kultur at danse hele natten omkring et bål, eller at drikke blodet, som der også har været traditioner for, da det eftersigende skulle have helbredende egenskaber.

Men vi kunne i stedet skabe nogle traditioner, som giver mening for os i dag. Måske skal den unge pige, der får sin første menstruation, fejres på en helt anden måde med en fest med kvinderne i familien og gode veninder. Måske skal hun have huller i ørene, lagt et horoskop, eller måske skal der plantes et træ i haven. Det er fuldstændig essentielt, at vi som kvinder forstår og genskaber respekten hos os selv for, hvad det egentlig er for en kraft vi besidder – vi kan gro et menneske, et barn, i maven! Giv en kvinde en sædcelle, mad og drikke, og på ni måneder kan hun skabe et barn i sin mave. Vi kan bløde en gang om måneden, uden at svækkes af

det. Vi kan tåle at miste blod og forblive vitale og stærke!! Det er da for vildt!!

Der sker heldigvis mange spændende ting rundt om i verden, hvor kvinder igen er begyndt at skabe viden og respekt om det helt specielle ved at være pige og kvinde (ligesom der også er noget helt specielt ved at være dreng og mand). Og forskningsresultater peger på, at unge piger, der bliver introduceret for menstruation på en positiv måde, inden de menstruerer, får et godt selvværd, klarer sig godt socialt og får en senere seksuel debut (Alexandra Pope, Nyhedsbrev, vinteren 2013). Alt sammen noget, som jeg tror alle forældre vil ønske sig for deres pigebørn.

Artiklen om menstruation er skrevet med inspiration fra:

"The Wild Genie" Alexandra Pope

"Kvinden i Shamanens krop" Babara Tedlock